

prima instanță: A. Andronic,
instanța de apel: M. Anton, I. Secrieru, Iu. Cotruță

DECIZIE

07 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Iurie Diaconu, Tatiana Vieru
Ion Corolevschi, Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de către Scobioală Alexandru,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „Euroleasing” societate cu răspundere limitată împotriva lui Scobioală Alexandru cu privire la rezilierea contractului de leasing financiar, revocarea bunului, încasarea datoriei, penalităților și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, prin care a fost respins apelul declarat de Scobioală Alexandru și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 martie 2011, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă

La 02 iulie 2009, Întreprinderea Mixtă „Euroleasing” societate cu răspundere limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Scobioală Alexandru privind rezilierea contractului de leasing financiar, revocarea bunului, încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii Î.M. „Euroleasing” S.R.L. a indicat că, în conformitate cu prevederile contractului de leasing financiar nr.1520/MS/2008 din 08.09.2008, întreprinderea a transmis în posesie și folosință temporară pârâtului Scobioală Alexandru autoturismul de model Great Wall Hover cu nr. de înmatriculare C NN 893, cu termenul limită de răscumpărare până la 05 septembrie 2011.

Conform prevederilor contractuale, pârâtul s-a obligat să achite plata pentru autoturism în 36 de rate lunare a câte 501,71 Euro, în lei conform cursului de schimb stabilit de B.C. „Victoriabank” S.A. în ziua efectuării plății.

Indică reclamantul că pârâtul nu și-a onorat obligațiile contractuale ce țin de achitarea în termen a ratelor de leasing și astfel, a încălcat prevederile capitolelor 7 și 8 al contractului în cauză, precum și prevederile legislației în vigoare privind executarea obligațiilor prevăzute de art.572 Cod civil.

Mai invocă reclamantul că, în conformitate cu prevederile punctului 11.1 al contractului de leasing, pentru neachitarea la timp a plăților de leasing se stabilește o penalitate în mărime de 0,2% din suma lunară neachitată pentru fiecare zi de întârziere, fapt care, în opinia reclamantului, justifică pretinderea încasării penalității.

Totodată, în temeiul prevederilor art.art.10, 17 din Legea cu privire la leasing, art.art.374, 930 Cod civil, pct.pct.10.2, 12.2 din contractul de leasing, reclamantul susține că, are dreptul la rezilierea contractului de leasing, revendicarea incontestabilă a bunului aflat în posesiunea pârâtului și încasarea tuturor datoriilor restante.

Solicită Î.M. „Euroleasing” S.R.L. rezilierea contractului de leasing financiar nr.1520/MS/2008 din 08 septembrie 2008, revocarea din posesia și folosința pârâtului a autoturismului de model Great Wall Hover cu nr. de înmatriculare C NN 893 și transmiterea acestuia Î.M. „Euroleasing” S.R.L., încasarea din contul pârâtului a datoriei restante în mărime de 1056,65 Euro, a penalității în mărime de 69,47 Euro, cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 10000 lei și a taxei de stat în sumă de 541,52 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 octombrie 2009, a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de către Î.M. „Euroleasing” S.R.L.

La 09 decembrie 2009, Î.M. „Euroleasing” S.R.L. a depus cerere cu privire la repunerea pe rol a acțiunii.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 mai 2010, acțiunea a fost admisă parțial.

La 05 octombrie 2010 Scobioală Alexandru a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2010, a fost admis apelul declarat de către Scobioală Alexandru, a fost casată hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 mai 2010, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 martie 2011 acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă rezilierea contractului de leasing financiar nr.1520/MS/2008 din 08 septembrie 2008, încheiat între Î.M. „Euroleasing” S.R.L. și Scobioală Alexandru, precum și revocarea din posesia și folosința lui Scobioală Alexandru a automobilului de model Great Wall Hover, cu nr. de înmatriculare C NN 893 și transmiterea acestuia Î.M. „Euroleasing” S.R.L.

Totodată a fost dispusă încasarea din contul lui Scobioală Alexandru în beneficiul Î.M. „Euroleasing” S.R.L. a sumei de 1056,12 Euro cu titlul de datorie, penalității în mărime de 69,12 Euro și a taxei de stat în sumă de 541,52 lei, în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 26 aprilie 2011, Scobioală Alexandru a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 mai 2011 și remiterea pricinii spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2012, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Scobioală Alexandru.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2012, s-a respins cererea lui Scobioală Alexandru cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a restituit lui Scobioală Alexandru cererea de apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 septembrie 2012, a fost admis recursul declarat de către Scobioală Alexandru, a fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2012 și s-a remis pricina la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2012, a fost restituită cererea de apel a lui Scobioală Alexandru ca fiind depusă în afara termenului legal.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2013, a fost admis recursul declarat că către Scobioală Alexandru și a fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2012, cu restituirea pricinii spre rejudecarea apelului în fond la Curtea de Apel Chișinău.

Ulterior, cererea de apel a fost modificată, fiind solicitată casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 14 martie 2011 din motiv că, prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 21 octombrie 2009, cererea reclamantului a fost scoasă de pe rol, iar această încheiere nu a fost anulată până în prezent.

La 29 mai 2013, Î.M. „Euroleasing” S.R.L. a depus cerere de ridicare a dosarului de la examinare, cu trimiterea acestuia în instanța de fond pentru a fi adoptată o încheiere de repunere a cauzei pe rol.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, cererea Î.M. „Euroleasing” S.R.L. privind dispunerea ridicării dosarului și trimiterea acestuia în instanța de fond pentru adoptarea încheierii de repunere a cererii de chemare în judecată pe rol, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, a fost respins apelul declarat de Scobioală Alexandru și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 martie 2011, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

La 23 ianuarie 2014, Scobioală Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 martie 2011, cu emiterea unei hotărâri noi de scoatere a cererii de pe rol sau emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului recurentul Scobioală Alexandru a invocat că înscrisurile anexate la materialele cauzei nu sunt autentificate în modul stabilit de lege, pricina a fost examinată în lipsa recurentului care nu a fost legal citat.

În special, s-a invocat că la 21 octombrie 2009 prin încheierea judecătorelui I. Țurcan, pricina a fost scoasă de pe rol, încheiere care nu a fost casată, iar o altă încheiere nu a fost emisă, prin ce în mod direct este încălcată legislația procedurală, or, cauza este încetată, reieșind din actele procedurale anexate la materialele cauzei.

Indică recurentul că instanța de apel a omis faptul obligației de a verifica legalitatea hotărârii primei instanțe, pricina fiind examinată superficial.

La 19 martie 2014, Î.M. „Euroleasing” S.R.L a depus referință de cererea de recurs înaintată de către Scobioală Alexandru, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Scobioală Alexandru ca neîntemeiat și care urmează a fi respins și menținută decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele anexate la prezenta cauză se reține că Întreprinderea Mixtă „Euroleasing” societate cu răspundere limitată s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Scobioală Alexandru privind rezilierea contractului de leasing financiar, revocarea bunului, încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Instanțele de judecată au emis hotărîrile sus indicate de admitere parțială a acțiunii.

Instanța de recurs analizînd materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanțele de judecată au pronunțat hotărîri legale și întemeiate.

Actele cauzei denotă că la 22 august 2008, Scobioală Alexandru s-a adresat către Î.M. „Euroleasing” S.R.L cu solicitare de leasing pentru automobilul Great Wall Hover. Potrivit solicitării prețul automobilului este de 17590 Euro, iar termenul leasingului a fost solicitat pentru 36 luni, cu achitarea unui avans de 20%.

Astfel, la 08 septembrie 2008, Î.M. „Euroleasing” S.R.L, în calitate de locator și Scobioală Alexandru, în calitate de locatar, au încheiat contractul de leasing financiar nr.1520/MS/2008 (f.d. 10-13).

Potrivit prevederilor contractului, Î.M. „Euroleasing” S.R.L, în calitate de locator a transmis locatarului Scobioală Alexandru în posesie și folosință temporară autoturismul de model Great Wall Hover, cu nr. de înmatriculare C NN 893, iar ultimul și-a asumat obligațiunea să achite plata pentru autoturism în 36 de rate lunare a câte 501,71 Euro în lei la cursul de schimb lei moldovenești - Euro stabilit de B.C. „Victoriabank” SA pentru vânzarea Euro în ziua efectuării plății.

Astfel, potrivit capitolului 8 al contractului nominalizat, locatarul Scobioală Alexandru se obligă să achite valoarea totală a obiectului leasingului în mărimea și în termenele stabilite de contract. Valoarea de intrare a obiectului leasingului constituie 17590 Euro.

Totodată, potrivit pct.8.3 al contractului, locatarul este obligat să achite plățile lunare, potrivit graficului de achitare în mărime de 501,71 Euro, până la data de 05 a fiecărei luni până la expirarea contractului. Valoarea totală a contractului a constituit 24061 Euro.

Potrivit reclamației nr.297-IV/2009 din 24.04.2009, Î.M. „Euroleasing” S.R.L l-a informat pe locatarul Scobioală Alexandru privitor la datoriile acumulate de către ultimul în mărime de 2439,28 Euro, în rezultatul neachitării ratelor lunare și penalităților pentru neachitarea ratelor lunare.

Potrivit prevederilor art.929 Cod civil, locatarul și locatorul răspund pentru obligațiile lor potrivit contractului de leasing și în conformitate cu legea.

Articolul 13 alin.(3) lit.f) al Legii cu privire la leasing, prevede că, locatarul este obligat să plătească ratele de leasing în modul și în termenele stabilite în contractul de leasing. Totodată potrivit alineatului 4 articol citat, locatarul poartă răspundere, în condițiile prezentei legi și ale Codului civil, pentru neexecutarea sau executarea neadecvată a contractului de leasing.

Potrivit prevederilor art.10 alin.(2) lit.a) al Legii cu privire la leasing, locatorul are dreptul să rezilieze contractul și să ceară repararea prejudiciilor dacă locatarul încalcă esențial clauzele contractului, iar alineatul 6 aceluiași articol statuează că, în cazul rezilierii contractului de leasing din culpa locatarului, în temeiurile specificate în actele legislative sau în contract, sumele plăților efectuate de locatar nu se restituie.

Articolul 17 alin.(1), alin.(2) lit.c) aceleiași legi prevede expres că, locatorul are dreptul la revendicarea bunului obiect al leasingului în modul stabilit de prezenta lege, de Codul civil și de contractul de leasing. Locatorul are dreptul la revendicarea incontestabilă a bunului dat în leasing în cazul în care locatarul nu achită rata de leasing mai mult de 30 de zile calendaristice de la scadența stabilită în contractul de leasing.

Potrivit pct.10.2 lit.a) din contractul de leasing, părțile au prevăzut că locatorul are dreptul să rezilieze unilateral, cu preaviz, contractul în cauză și să ceară repararea prejudiciilor dacă locatarul nu achită rata de leasing lunară în termen de 30 zile calendaristice.

Cu referire la cele menționate Colegiul ajunge la concluzia că pretențiile reclamantului sunt întemeiate, iar instanțele de judecată au emis hotărâri legale și întemeiate, dat fiind faptul că locatarul Scobioală Alexandru nu și-a onorat obligațiile care îi revin conform contractului de leasing financiar și anume nu și-a onorat obligațiunile privind achitarea plăților cu respectarea graficului de rambursare al creditului, fapt care a generat acumularea de către ultimul a datoriei în mărime de 1056,12 Euro, fapt care se confirmă prin certificatul eliberat de Î.M „Euroleasing” S.R.L.

Reieșind din faptul că natura juridică a contractului de leasing este similar unui contract de locațiune, iar ratele de leasing se asimilează plății chiriei, astfel pe cale de consecință, prin prisma prevederilor art.10 alin.(6) al Legii cu privire la leasing, rezilierea contractului are doar efecte pentru viitor, fapt care exclude aducerea părților la poziția inițială, inclusiv cu restituirea plăților efectuate de către locatar.

Ca urmare, instanțele de judecată corect au dispus încasarea și a penalității din contul pârâtului, or, această clauză rezultă din pct.11.1 al contractului de leasing financiar nr.1520/MS/2008 din 08.09.2008, astfel sunt neîntemeiate argumentele recurentului precum că aceasta este o îmbogățire fără justă cauză.

Colegiul respinge argumentele invocate în cererea de recurs, precum că pricina civilă a încetat la 21 octombrie 2009, când a fost emisă încheierea de scoatere a cererii de chemare în judecată de pe rol, care nu a fost casată, deoarece aceasta a decăzut atât timp cât actele instanței au fost casate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 decembrie 2010, când pricina a fost remisă la rejudecare în instanța de fond.

Astfel, odată cu remiterea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău la o nouă reexaminare, instanța de fond prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20.01.2011, a inițiat din nou procedura de examinare a cauzei, dat fiind că s-a constatat faptul, că cauza este suficient de pregătită pentru examinare și a fost fixat un nou termen de judecare.

Având în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt legale și întemeiate, motiv pentru care respinge recursul declarat de către Scobioală Alexandru ca neîntemeiat și menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Scobioală Alexandru.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013 și hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 14 martie 2011, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „Eoroleasing” societate cu răspundere limitată împotriva lui Scobioală Alexandru cu privire la rezilierea contractului de leasing financiar, revocarea bunului, încasarea datoriei, penalităților și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Iurie Diaconu

Tatiana Vieru

Ion Corolevski

Oleg Sternioală